

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt — kr.
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő. Ide intézendők a reklamációk is.

Előfizethető helyben:

Teleki K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben — vidékről pedig a postahivatalok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
 A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.
 Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr. Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál, a szerkesztőségben, valamint Zichermann H. közvetítő irodájában is.

Név nélkül, vagy bérmentlenül beküldött levelek nem vétetnek figyelembe.

Kéziratok vissza nem adtnak

Összetett állam.

Magyarországon az igazság megbökroso dött. Az igazságügyi bizottság előadója Bokross Elek a consularis bíraskodásról szóló közjogi monstnumot mentegetve azt mondta, hogy el kell azt fogadni, hiába, hiszen összetett államban azt másképp szabályozni nem is lehet. Összetett állam! Mi az? Hát ide jutottunk? Ezt aszót nem merte még 67 óta magyar politikus kimondani. Bokross Elek bocsátatot kért, hogy elszólta magát. Mi megbocsátunk neki, mert igazat mondott: az általa referált szörnyeteg semmi egyéb, mint annak kétségbevonhatatlan bizonyosága, hogy Magyarországból Ausztriával egy összetett államot akarnak formálni. És abban is igazsága van az igazságügyi rozzant talyiga délczeg paripájának, hogy olyan törvényjavaslatot csak egy összetett állam kormánya terjeszthet annak törvényhozása elé.

Mert ha Magyarország képviselőtestületének többségében volna még az önálló magyar állam önértetéből egy szikrányi, csufosan kikergetnék a törvényhozás terméből azt a kormányt, mely ilyen merényllettel támadja meg az állami souverainitást. De ők megfogják azt a törvényjavaslatot szavazni, noha dikcióikban azt szavalják, hogy a magyar igaz-

ságszolgáltatás önállósága, a magyar állam ügytelensége semmi sérelmet nem szenved sőt javul, ha ezentul nem osztrák, hanem közös bíróságok fognak itélni a keleten tartózkodó magyar honosok fölött.

Minő alakoskodás. Hiszen a consularis hivatalok voltak, noha még az 1867. XII. tvcz. szellemében is jogunk volna ahhoz, hogy külön magyar consularisokat szervezhessünk. Mi hát a vímavány, melyet még az »Egyetértés« is olyan melegen üdvözöl? Talán az, hogy ezentul a magyar állampolgár fölött egy külön és czélra szervezett közös bíróság a császár és király nevében fog ítéletet mondani? Ha eddig tényleg osztrák törvények értelmében kezelt közös ügy volt a consularis bíraskodás, az csak türt és mindenki által törvénytellenek valloft állapot volt. Most ugy akar ezen a törvénytelen állapoton segíteni Magyarország nagy igazságügyminisztere, hogy azt törvényesíteni akarja. Valóban, ez oly házassághoz méltó családi állapot, mint a minő Magyarországnak Ausztriával való viszonya. Van-e még valakinek kétsége az iránt, hogy e házasság a legerkölcstelenebb üzelmeknek bő köpönyegéül szolgál?

Higgadtan vitatkozni az oly elszólások után, mint a minő az igazságügyi

bizottság referensének önkénytelen igazmondása vala, e tárgyról, mely most erőszakkal hurczoltatott Szilágyi Dezső által a törvényhozás elé, melynek ma a királyi táblák decentralisatioja után már régen az igazságügyi reformjavaslatokkal kellene foglalkozni — alig lehet. Hiszen imé van reformunk! A kora tavasz, a februáriusi forradalom hónapja, meghozta ezt a gyönyörű virágszálat, melyet nálunk consularis bíraskodásnak neveztek el, mert a torz-fattyut nem merték a maga nevével nevezni. Ki azzal a névvel, a valódival! Mért ölt magára Szilágyi Dezső álarcot? Azt hiszi, bolondíthatja még tovább is ezt a nemzetet, melynek szeretetét, reménységeit csábitó ígéretekkel magának meghódította?

Szegény nemzet! Egy negyedszázad óta vár az állami lét legtermészetesebb követelményeinek, a helyes államcélok legprimitivebb eszközeinek megvalósulására. Nincs magánjogi törvénye, nincs bünvádi eljárása, nincs tisztességes perrendtartása, nincs helyes bírói szervezete: a ki ezeket neki megígérte, azt Messiasaként üdvözölte. Népszerűsége hasonlíthatatlanul nagyobb volt, mint 1867. óta bármelyik magyar kormány férfié, s ő e népszerűség segedelmével beleült a miniszteri bársonyszékbe s ott magát nagyon jól érzi. És nem akarja, hogy a

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Te szent láng . . .

Te szent láng, mely keblemben égsz
 Kiolthatatlanul:

Csak egy szikrád maradna fön, —
 Ha már testem kimul.

Rághatják a sir férgel
 A porladó szivet:

Csak egy sugár maradjon itt,
 Mely él, gyüöl, szeret.

Az eszmék szent küzdelmiben
 Mely égne fön tovább:

Kivívni e vak csillagon
 A jó diadalát.

— Ábrándozó! — a sors kaczag, —
 Ha tört a gépezet

S szived kiég: — sem föld, sem ég
 Nem ad belé tüzet.

Benedek János.

Visszaemlékezések.

— Egy volt vörössapkástól. —
 XXXV.

A vörössapkás postások.

Fehértemplomból Oraviczára és Resiczára, e két kis bányavárosba, mi veressapkások teljesítettük a postai szolgálatot, amennyiben hetenként egyszer a postakocsira összepakolt levelek szállításával megbízott egyént, fedezetképen Oraviczára vagy Resiczára, onnan pedig másnap, vagy amint többször megtörtént, harmad, negyed, vagy néha ötöd nap mulva Fehértemplomba vissza kellett kisérnünk.

Mindannyiszor öt, hat veressapkás rendeltetett ki, a kiknek azután a meglehető hosszú utat a postakocsi mellett, ugy menet, mint jövet, gyalogosan kellett megtenni. Birtuk a gyalogolást, jól hozzá voltunk szokva.

Egy pár ilyen kirándulásban magamnak is volt szerencsem részesülhetni.

Ezen egy részben kellemes, más részben kellemetlen- és életveszélylyel járó mulatságról akarok egyetmást elbeszélni.

Az első kirándulásomnál az történt, hogy egy szőlőshegy tövéből két lövés történt reánk, a mi ugyan ártalmas épen nem volt, mert

annyira távol esett tőlünk, hogy a golyónak csak éles füttyölését hallhattuk.

Hogy miért volt a rácz golyónak kellemetlen éles füttyölése, onnan magyarázható meg, hogy a töltény végéhez volt az ólom golyó nyakánál fogva madzaggal erősen kötve, s ezen kötéssel a golyó a töltény papírjából mindig vitt magával egy darabot, mi a sebességben kiállhatatlan visítást tett.

Ezen egypár lövést azonnal mi is viszoztuk, nem azért, hogy azzal ártani akartunk volna, arról szó sem volt, hanem azért, hogy tudjak meg, hogy mi sem üres puskákkal vagyunk.

Elhallgattak ők is, elhallgattunk mi is, mentünk tovább csendességben, s beértünk Oraviczára.

A derek magyar érzelmű, de német (mert egy kukkot sem tudtak magyarul) oraviczaiak, a mint beérkeztünk, azonnal talpon voltak, körülöttünk csoportosult apraja, nagyja (pedig telefonjuk sem volt) körül fogtak bennünket, s ugy elhalmoztak bennünket a sok mindenféle jóval, hogy alig tudtunk belőle kigázolni két álló napig. Eddig tartott a multság, a dinomdánom.

hatalom kéjes érzésében őt valaha még nagyobb hatalom megháborgassa. Azért lefelé ellenmondást nem tűrő zsarnok, felfelé immár a tiszta jogász meggyőződés terhétől szabadulva, könnyen hajló miniszter.

Mit hivatkoznak — nekünk nemzetközi capitulációkra?! — Egy nagy nemzeti capituláció ez! Miléle hazugság az, hogy mi most Ausztriával az igazságszolgáltatás tekintetében nemzetközi szerződésre lépünk? Hiszen Bokross Elek mondott csak igazat, hiába sietett vissza szívn. Az osztrák törvényjavaslat világosan ezt a szót használja »einheitlich«; ez pedig Ballagi szótára szerint azt teszi, hogy »egységes«. Hiába riad vissza jó izlésünk e hevesebb hangtól, mégsem mondhatunk rá egyebet, mint azt, hogy szégyen és gyalázat, hogy az újabb keletű alkotmányos fejlődésben egy negyedszázad alatt immár idáig jutottunk. — Egységes igazságügy! A minnek teljes különállása mag Horvátország számára is meg van őrizve! Nyíltan fel is szólítjuk a horvátokat, szegüljenek ellene a törvényjavaslatnak: őket annak intézkedései nem kötelezhetik, nekik az igazságügy terén teljesen önálló törvényhozásuk van. Tegyük meg kötelességüket, úgy a mint azt teljesíteni a magyar törvényhozás többsége elmulasztja.

Mihaszna minden! Nincs már oly vérmes hazafi ez országban, ki Magyarországnak mai közjogi helyzetében jól remélhetne! Hiszen ime Szilágyi Dezső is! Ime az igazságszolgáltatás is...! A reálunió proclamálva van. Mit fognak még közössé tenni? A hadsereg közös, a bvnk-, a vám-, a külügy közös kereskedelmünket Bécs akarja szabályozni, nemzeti iparunkat e közös állapotok tartják lenyűgözve, most közössé teszik az igazságügyet — mit fognak még kimódolni? Hiszen ilyen viszonyok között nekünk nekünk a nemzeti cultura is? Legyen közös tudományunk, művészetünk. Legyen közös érzésünk is — a mint egy összetett állam »gutgesinnt« polgáraihoz illik.

B. S.

Baross és az osztrák árutarifá. A képviselőház közlekedési bizottságának keddi ülésén Törs K. intézett kérdést Baross G. közlekedési miniszterhez aziránt, hogy mivelé azok a rekumpenzációk, a melyek fejében a magyar államasutak kivételes díjszabásainak kiterjesztése czélba vétetett?

Baross miniszter azt válaszolta, hogy az eredmény akkor lesz megítélhető, ha, a mint szülő reméli a német szerződés létrejött s a törvényhozás elé fog terjesztetni. Ha osztrák részről hatályon kívül helyeztetnek azon rendszabályok, melyek részünkről a panasznak méltán képezték tárgyait, miért ne vehetné a magyar kormány is fontolóra, hogy részéről viszont mi a teendő. Se a helyi díjszabás felletti önálló rendelkezési jogunk, se akciószabadságunk egyáltalában nem érintett; arról, hogy a magyar forgalmi politika sérelmet szenvedett volna, szó sem lehet, hanem igenis arról, hogy elérjük annak segélyével, ami hazánk érdekében csak elérhető.

A katolikus nagygyűlés ügye.

A katolikus nagygyűlés előkészítő szűkebb bizottsága kedden délután tartotta első ülését a budapesti katolikus kör helyiségeiben. Az értekezletet Léway Imre a katolikus kör elnöke nyitotta meg, elmondván a mozgalom keletkezésének történetét. Erre az értekezlet korlátozó Szapáry István grófot választotta meg. Az ő indítványára az értekezlet egyhangulag Zichy Nándor grófot választotta meg a katolikus nagygyűlés elnökévé. Aelnök Léway Imre a katolikus kör elnöke lett, jegyzővé Gyürky Ödönt, a katolikus kör titkárát s pénztárnokká Gabier Lajos pénzügyi titkárát választották. — Zichy Nándor gróf rövid beszéddel foglalta el az elnöki széklet s felkérte az értekezletet, hogy válasszon egy szűkebb bizottságot, mely a nagygyűlés programjáról javaslatot terjesztessen a szűkebb bizottság elé. A szűkebb bizottság tagjai lettek az elnökségen kívül a következők: Andreánszky Gábor br., Aschenbrier Antal dr., Bogisich Mihály, Breznay Béla dr., Bujanovits Sándor, Brindala Mihály, Cobor Béla, Csapody István dr., K. Császár Ferencz, Csekoni Endre gróf, Eszterházy Mór, Miklós gróf, Gerlóczy Károly, Győrffy Gyula, Haydin Károly, Károlyi Sándor gr., Kisfaludy A. Béla, Komlóssy Ferencz dr., Nagy István, Poór Imre, Szapáry I. gr., Zichy Henrik gr. Az értekezlet rövid eszmecsere után, a szűkebb bizottságot minden utasítás nélkül küldte ki a katolikus nagygyűlés előkészítésére. Ezzel az értekezlet véget ért. — Kevésel később a kisebb bizottság ült össze s abban állapodott meg, hogy első ülését márczius 3-án tartja meg.

BELFÖLD.

Választási mozgalom. Az újvidéki képviselői mandátum betöltése iránt — mely tudvalevőleg lemondás folytán üresedett meg — megkezdődtek a mozgalmak. A kormány-párti vezérférjak, miután Petzy-Popovits István kir. tanácsos, polgármester és Bruck Ferencz állami kereskedelmi és polg. iskolai igazgató a felajánlott jelöltséget el nem fogadták, elhatározták, hogy Harkányi Károly jelöltségét fogják támogatni.

Kegyelmet kérő város. A Gyöngyösi Lapok szerkesztőjét, Rigó Alajost, sajtóvétség miatt három havi fogházra és ötszáz forintnyi pénzbüntetésre ítélte a budapesti esküdtszék. A gyöngyösiak úgy vélekedtek, hogy szerkesztőjük nem szolgált rá a büntetésre s elhatározták, hogy kegyelmet kérnek számára a királytól. A minap el is küldték a budavari palotába a kegyelmi kérvényt, a melyet a polgármester és a főjegyző irt alá a város nevében. Ha minket érne azon kázu, hogy sajtóvétségért elítélnének bennünket, bizonyos, hogy a mi jószívű polgármesterünk is aláírná a kegyelmi kérvényt mellettünk!

A főrendiház ülése. A főrendiház holnap, pénteken, d. e. 11 órakor ülést tart.

Miniszterek a királynál. Schönborn osztrák és Szövény magyar minisztert király ő felsége kedden magán-kihallgatáson fogadta.

KÜLFÖLD.

A Salisbury-kormány győzelme. Morley képviselő, a Gladstone-párt egyik kiváló tagja, az angol alsó-házban indítványt nyújtott be az iránt, hogy a ház fejezze ki rosszallását a Salisbury-kabinet és politikájá felett. Az alsóház azonban 320 szóval 245 ellenében, tehát 75 szótöbbséggel, elvetette ezen indítványt.

A törvényes idő. A francia szenátus elfogadta azon törvényjavaslatot, mely Franciaországra nézve a párisi időt nyilvánítja törvényes időnek.

Megint lázadás Krétában. A Reuter-ügynökség megbízható forrásból vett értesülések alapján jelenti, hogy a rethymoni kerületben, Kréta szigetén, a csendőörök egy kis csapata és a felkelők egy csapata között harc volt. Részletesebb hír még nem érkezett, mert Kréta szigetén a hófűvés megszakította egyes helyek közt az összeköttetést.

Két nap mulva indultunk vissza Fehértemplomba és pedig már akkor nyolczan voltunk, Resiczáról csatlakozván hozzánk három bajtársunk; mert tudni kell, hogy a resiczai postásoknak az oraviczai postások második csapatjához kellett csatlakozni a hazamenegetnél.

Már a második kirándulásunknál nagyobb baj történt. Ugyanis, a mint Fehértemplomból kiindultunk, alig lépdeltünk postás kocsink mellett egy negyed óráig — bámulva a szép vidéket — a mikor egy hegyi kanyarulónál tiz, vagy tizenöt emberből álló rácz-csoport rohant meg bennünket.

Az igazat megvallva — egy kissé meg-hökkentünk, de azért nem ijedtünk meg, megallítottuk kocsinkat, fegyvereinket használatba vettük, közéjük durrantottunk, s ennek megtörténtével nekik mentünk.

Egy a vadráczok közül azonnal ott maradt, a minnek látára, — de különösen azért, hogy ezzel meg nem elégedtünk, de egyuttal reájuk is rohantunk, annyira zavarba jöttek, hogy be nem várva bennünket, az általok nagyon jól ismert utakon a bokrok közé menekültek, hol is elbujva kezdettek reánk lövöldözni. Lövéseiket néhányszor mi is viszonz-

tuk; de a további üldözésükkel felhagytunk, a mi nagyon nem is lett volna tanácsos. Visszahúzódtunk tehát a postakocsikhoz s folytattuk utunkat tovább, vissza-visszanézve a csatatérre.

Mikor már meglehetősen jó távolságra elmentünk, láttuk az atyafiakat kibujni menhelyökből, láttuk, hogy cipelték a csatatéren maradt társukat be a sűrűségbe, a hol is a láthatárról eltűntek.

Beerkeztünk tehát ismét Oraviczára minden baj nélkül — mert a mi ráczaink golyói bennünk semmi legkisebb kárt sem tettek.

Éppen ünnepi nap volt; volt Oraviczán lőtás-futás a veressapkások megérkezéire; egyik egyfele, másik másfele vitt volna bennünket, de hát nagy okosan intézkedtek az intézők, hogy közös ebédrel láttak el, a hol aztán mindenkinek gyönyörűsége telhetett benne, hogy színről-színre láthasson bennünket, s gyönyörköd-hessen bennük kénye kedve szerint.

Volt minden a javaóól, ettünk, ittunk, táncoltunk egész éjszaka, az ő táncukat, az akkori divatos keringőt. Táncoltunk volna mi csárdást is, csak lett volna a ki huzza, de hát ilyen nem volt. Még azokat a szép német lányokat is beleugrasztottuk volna felséges jó

kedvünkben, és azt hiszem, nem is szólották volna ellene.

Reggelig tartott e kedves multság a mikor is megkellett válnunk egymástól, mert indulnunk kelle vissza Fehértemplomba. (Elmaradtunk volna mi ily jó helyen, akár egész hétig is.)

A jó oraviczaiak, messze, jó messze el-kisérték bennünket, még pedig feles számmal, az ő irlgalmatlan nagy löfegyverüket is hozva magukkal (beillett volna egy takaros kis vad-ágyunak.)

Szerettek volna egy támadó csoportta bukkanni, de hát biz az nem mutatkozott.

Ők bucsut véve tőlünk visszamentek, mi pedig az élvezett mulatságról gondolkozva, oda sem hederítve semmifele történhető veszedelmek, követtük az üres posta-kocsit.

Ez utunkban talákoztunk egy szegényesen öltözött asszonnyal, ki balkezében egy nagy fazekat czipelt kasornyában: (ugy hiszem, hogy tisztelt olvasóimnak felesleges volna még magyaráznom, hogy mi az a kasornya; mert nagyon jól ismerik, használják, vagy legalább az akkori időben nagyon is használták Debreczenben is, még pedig nem csak az étel ho-

Milán király tiltakozása. Egy idő óta az a hír volt Belgrádban a »Videlo« nyoman elterjedve s e hirt a »Times« is átvette, hogy Milán királynak a szerb kormány 100.000 frankot adott ama feltétel alatt, hogy Belgrádból azonnal távozzék, a mire a volt király elhagyta Belgrádot. Ezt Milán király Londonból a leghatározottabban megzáfolyja.

A megsértett román követ. Kinos eset képezi most közbeszéd tárgyát Bécsben, mely Reusz herceg legutóbb adott estélyén történt. Baharescu romániai követ fiával, a ki a követségnél mint ataché van beosztva, együtt jelent meg az estélyen. Ez utóbbit azonban, miután meg nem hívták, mint hírlík, a hercegné parancsa következtében a belépésnél, a házi tisztviselő visszautasította. E miatt aztán a követ is indignálódva hagyta el a herceg palotáját. A fiatal attaché durva visszautasításának okáról semmi biztos okot nem tudnak, azt hiszik, hogy az affaire nem marad következmények nélkül.

A német szerződési tárgyalásokat kedden két napra megszakították. A magyar kormány megbízottai Budapestre utaztak.

A románok mozgalma.

(E) Napról napra új tápot nyer, új alkalmat keres az oláh elégedetlenség, a mely neki alkalmul szolgáljon arra, hogy a magyarok elleni féktelen dühét kiöntse. A karánsebesi kaszinó után jöttek a Torda és környékén lakó románok s hozának egy 60 tagból álló gyűlésen rémitő határozatot a magyar országgyűlés által megszavazott kisdedovási törvényjavaslat ellen.

A végtelkéig megbotránkoztató, hogy épen ott izgatnak a kisdedovási törvény ellen, ahol a legnagyobb hálával kellene fogadni minden alkalmat, mely a nép nevelésére kínálkozik és arra, hogy a köznép is kiemeltesse abból az alacsony színvonalból, melyben érintetlenül meghagyta a fölöttünk elrohant két utóbbi évtized is.

Nem szívesen teszünk különbséget a nép között nemzetiségek szerint, de azt az igazságot mégis ki lehet mondani, hogy a magyar nép magasán fölötté áll éppen azoknak a nemzetiségeknek, melyek külön érdekeket emlegetnek és vitatnak lépten-nyomon és a melyek messziről a czár atyust imádják és annak kancsukáját, melyre, tudniillik a kancsukára, ugyancsak nagy szükség volna itt-ott.

Vagy nem e fajta oktatásra szorulnának-e

azok az oláhok, kik gyűlölik a magyar iskolát és óvodát, holott oly égető szükségük volna rá. Megdöbbentő adatokat mutatnak ki az erdélyi csendőrségi jelentések arról, hogy mily elvadult az a magyar kulturától elzárkozó társadalom, melyben napirenden vannak a büntető törvénykönyv paragrafusaihoz utköző tények egész sorozata, melyeknek forrása a teljes műveltség, a durva, semmi fék által nem korlátozott állati düh és nem kis mértékben a pálinka az oláhoknak ez a »nemzetiségi« itala, melyen meggazdagszanak a regále-bérlők és az uzsorások, de elpusztulnak egész oláh községek.

Hát kell-e valahol sürgősebben a népnevelés áldása, mint ezekben a községekben? És ha maga a büneinek és nyomoruságának posványába süllyedt tudatlan nép ellensége is annak, hogy a társadalom és az állam fölemelő közművelődési missiója megtehesse a maga üdvös szolgálatait, érthetetlen és csüggesztő, miért áll e misszió utjába az oláh intelligencia?

Egy jelensége ennek az is, hogy a karánsebesi oláh kaszinó nemrég tartott gyűlésén tiltakozását fejezte ki a kisdedovási új törvény ellen és hogy e tárgyban a küszöbön levő nagyszabású oláh kongresszusnak hazafias előterjesztést teszi.

Ugyancsak hasonló szomorú és egyuttal lelki szegénységi bizonyítványt állított ki a román nép értelmi nivójáról a tordai gyűlés is. Fölbuzdulásuknak bátran kereshettek volna más tért. Mindenesetre különös, hogy egy magát intelligensnek tartó gyűlés, jónak, helyesnek és feladatai közé tartozónak tekinti oly törvényjavaslat ellen tiltakozni, melyet a parlament már elfogadott és a melyet — egyes hibákat leszámítva — üdvösnek tart a közvélemény. Különben gyanítható, hogy miért nem tetszik a románoknak a kisdedovási törvényjavaslat. Azért, mert a kisdedóvókban a magyar állam érvényesíteni kívánja az állami akaratot, tekintet nélkül a nemzetiségi külön érdekekre. Azért, mert e javaslatban az állam beleavatkozik a nevelési kérdésekbe és azt akarja, hogy a kisdedek nevelése az állami szempontoknak megfelelő legyen.

Ezen ok miatt tiltakoznak olyanhévvel a románok.

Régi, kopott és elavult a küzdesnek ez a módja. Nem is első s nem is az utolsó az a láрма, melyet most csapnak, hogy ime, a magyar állam így erőszakoskodik a nemzetiségek és felekezettek fölött, s ezektől minden rendelkezési jogot elvon.

Persze, ezzel a joggal sohasem éltek az oláhok s legkevésbé azok, akik lármáznak, azok a jó urak, kiknek kötelességük lett volna, hogy lépést tartva a magyar társadalom más elemeivel, törekedjenek az elméletben oly nagyra tartott nemzetiség műveltségi színvonalát emelni.

Mint rendesen, ezuttal is azt kiabálják, hogy az oláh népnek nem kell magyar iskola, magyar óvoda és magyar nevelés. Alattomban pedig egyetértenek abban is, hogy ezt a népet általában nem szabad nevelni, különben megszűnnek akaratlan, tudatlan kész eszközei lenni azoknak a külön kaszinóban pöffeszkedő uraknak, akik elítélni valóbbak a jámbor népnél, mert ők tudják, hogy mit cselekszenek.

A király-hymnusz.

Gr. Zichy Jenő 200 darab aranyat tűzött ki egy megirandó és megzenésítendő király-hymnusra — felét a szövegre, felét a dallamra — és a nemes gróf kétségkivül úgy gondolja: ez untig elég oly műért, melytől végre is csak azt követeljük, hogy nemzeti dallá legyen.

A gondolat nem új, Évek előtt már két ízben is volt hasonló jellegű aranyos pályázat, mely aztán pakfong terméket produkált. Berkeztett egy csomó vers, mely kivétel nélkül mind éltette a királyt s egy kocsi zenemű, mely a hymnusz fogalmának chablonjaihoz alkalmazkodva, pazarul használta a durhangokat, de bizony a bírálók szomorúan konstataáltak, hogy egyik mű sem érdemli meg a jutalmat.

A mostani pályázat is valószínűleg meddő marad. A szó komoly értelmében gondolom, mert az megtörténhetik, hogy egyiket, vagy másikat jutalmazni fogják (ahogy az akadémia is megcselekszi ezt némely szindarabbal); dallá azonban, mely az egész nemzetnek mintegy vérebe menjen át, aligha válik az a megjutalmazott király-hymnusz.

Egyszerűen úgy okoskodom, hogy ehez valamivel több kell, mint 200 arany. Ehez forró, kitörő, mély lelkesedés kell, — ehez meg valami nagy, dicső alkalom, valami országot, nemzetet átídomító epochalis időfordulás, melylyel szemben az a 200 db. arany nem egyéb, mint halovány jóindulat sápadt symboluma, — krajczár a koldus kalapjában.

Nincsenek talán lelkes költőink s nem monarchikusak? Van költőnk elég, de —

Az öreg Aranyt is buzdították valamikor egy király-hymnusz megírására. Csak hallgatta a sok lelkesítő beszédet, még azért sem protestált, hogy őt tartották e hymnusz megírására a leghivatottabbnak, válaszul mormogott is magában valamit és aztán megírta a — »Walesi bárdok«-at.

Vörösmarthy Mihályt sem lehet azzal vádolni, hogy republikánus érzelmű költő.

1844-ben Toldy Ferenc ajánlotta, hogy a Kisfaludy-társaság bizza meg Vörösmarthyt egy hymnusz készítésével, melynek minden sorát egy-egy arannyal díjazza.

A társaság elfogadta az indítványt. Vörösmarthy nem volt jelen. Ülés után Toldy és Bajza a Vörösmarthy lakására siettek, tudtára adni a határozatot. A költő nem nagy örömmel fogadta a megbízást.

— Bajos az embernek így megrendelésre írni s épen hymnuszt! mondá a többek közt. Valószínűleg eszébe villant, hogy nyolcz év előtt (1836-ban) csak a közhangulat hullámvérése s lelke sugallatára figyelve írta meg a »Szózat«-ot. Hatott is a vers.

Mégis megírta ezt a megrendelt hymnuszt is és kapott is érte 30 darab aranyat. Nagyon szép honorarium egy gyöngye költeményért; sallangos rhetorikájával hidegen hagyta a kedélyeket és soha sem is fog hatni, mert költője lelke sem volt meghatva, mikor papírra vetette.

dásra, hanem némelyik anya arra is, hogy ezzel szokta volt megfenyíteni rosszat tett gyermekét) a jobb kezében orsó volt, melyre a derekához kötött rokkán lévő gyapjuból vékony szép fonalat eresztve sodrott (ilyen gyapjuból készített vászon felelőli magam is készíttettem egy pár fehér ruhát magamnak) a feje tetején pedig egy takaros kis teknő volt s abban valami batyu.

Csodálkozva néztem, hogy sebes mentében is dolgozott. — Hogy a fazékban étel lehet, azt a kasornyáról, mit eléggé ismertem, gondolhattam; de hogy a feje tetején czipelt teknőben mi lehet, még csak elgondolni sem tudtam.

Alig mentünk néhány száz lépést, ismét egy ilyen asszonytal találkozunk.

De már — gondolám magamban — ezt csakugyan megállítom, megtudom, mit czipel ugy a fazékban, mint a teknőben.

De hogy beszéljek vele, nem értjük egymást. Megfogom, megnézem a fazekat is, a teknőt is.

A mint közelünkbe érkezett, oda szólék neki »hodi uvami« (nagyra tartottam vele, hogy

Járkovácnál megtanultam a ráczoktól) oda jött, beszélt, de nem értettem (de a többiek sem) egy árva szót sem. — Mit volt tehát mit tennem, megnéztem először a fazekat, abban csakugyan fött étel volt (jól gondoltam). Megnéztem a tekenőt, mit jeladásokkal vétettem le fejről, abban pedig (nem is gondolják olvasóim) egy parányi ártatlan gyermek aludt, mint a tej.

Hová megy? hová és kinek viszi az eleseget? arra már nem voltam kíváncsi, de nem is kelle kérdeznünk, (ha ugyan tudtunk volna beszélni vele) mert beszédét saját nyelvére, az oláh nyelvre fordította, a miből annyit tudhatunk meg, hogy a mezőn dolgozó férjének visz ebédet. — El is hittük neki, mert a bászáni oláh asszonyokról megvoltunk győződve, hogy munkások, mig az ilyesféle munkát a rácz asszonyok nem szeretik.

Ilyen multságokkal járt az oraviczai postáskodás. — Csak azt sajnáltam, hogy csupán kétszer és nem többször ért a szerencse, hogy mozgó postás lehettem.

Kapros Gábor.

A »Rule Britannia, rule the wave« — meg a »Marseillaise« nem így születtek. A »Heil dir im Siegeskranz« — a »Wacht am Rhein« szintén nem pályázat útján törtek utat maguknak nemzetük szívéhez.

S mind, a mennyi van, közvetlen lelkesedés kitörései — a hevülő muzsa egy-egy égő virága.

Szöveg és dallam jóformán együtt születtek. Mi ebben a tekintetben sem igen vagyunk szerencsések; a magam részéről legalább Fay Antallal, a »zongora-czigány«-nyal tartok, a ki a Szózat dallamát »zenei abszurdumnak« nevezte. Tegyük fel, hogy az a két strofás dallam talál a szöveg első két strofájára, de hogy találhat aztán ugyanaz a dallam az aztán következő különböző értelmű és érzelmi strofákra?!

Zeneköltőink egy része azonban még ennél is tovább megy, megkomponálja a maga himnuszát minden — szöveg nélkül. Aztán keresi a költőt, a ki verset írjon a dallamhoz.

Igy nem születik meg sohasem a magyar király-himnusz. Exaltationak, rajongásnak kell ezt megteremteni s majd ha a jó sors igazi alkalmat szolgáltat hozzá, föl is fog az zendülni megrázóan, hatalmasan, mint a hogy fölzendült a Rákóczy-induló, e zenei csoda — minden pályázat nélkül.

(Magyar Szó)

Endrődi Sandor.

LEGUJABB.

Országgyűlés. A képviselőház ülése febr. 18-án. A képviselőház tegnapi ülésén igen érdekes beszédek mondtak és igen fontos nyilatkozatok történtek. A konzuláris bíraskodásról szóló törvényjavaslat feletti folytatolagos tárgyalásnál az első szónok *Thaly Kálmán* volt, ki a javaslat ellen nagy hatású beszédet tartott, dicsőíté a török-magyar barátságot és a török császárnak mondott ez alkalommal köszönetet a magyar tudósok iránt tanúsított kitüntető vendégszereteteért. Leírta a konzulátumoknak mostoha bánásmódját a magyarokkal szemben s hogy mennyire szükséges volna ott a rendszer-változtatás, ami a konzuláris bíraskodásról szóló törvényjavaslatban nincs meg. — *Polonyi Géza* benyújtotta a függetlenségi és 48-as párt jól megokolt és erőteljes határozati javaslatát, mely a mérsékelt ellenzéki párt által benyújtott határozati javaslattal sokban meg egyezik, de erőteljesebben hangsúlyozza a magyar nyelv kérdését a konzuláris bíraskodásnál. Polonyi jogi argumentumokkal erősen megkonstruált beszédben bírálta a törvényjavaslatot főleg jogi szempontból a 67-iki kiegyezés álláspontjából s kimutatta nemcsak az új közös ügyet, hanem egyszersmind a számtalan jogi szerzetlenséget, melyben ezen javaslat szenved. Sok új momentumot hozott fel, többi közt a törvényjavaslatban foglalt abszolutizmust, mely törvényhozási jogokat ruház felhatalmazásként a koronára, hogy pátensekkel szabályozhassa a konzuláris igazságszolgáltatást. Továbbá kimutatta, hogy nemcsak az osztrák törvények recepciójáról van szó, hanem az osztrák törvényhozásnak jövőre nézve is kikötött joghatályáról a külföldön élő magyar állampolgárok felett, tehát még nem létező osztrák törvényeknek is jogerő biztosítatik s az osztrák törvényhozásnak törvényhozási jog adatik Magyarországon. Azután bebizonyította, hogy a külügyminiszternek adatik igazságügyminiszteri hatáskör, ki a magyar törvényhozásnak nem felelős, azután, hogy a nagy »vívmány« abban áll, hogy tulajdonképen minden úgy marad, a mint volt s a konzuláris bíróságok mindkét forumban nemetül, osztrák czímer és pecsét alatt s a császár nevében fognak magyar állampolgárok felett ítélni, a magyar törvényhozás beleegyezésével. Polonyi után *Békési Gusztáv* polemizált Apponyival s igyekezett a javaslatot ennek és Polonyinak támadásával szemben megvédeni, de sikertelenül. — Az ülés végét az interpellációkra adott válaszok tették érdekessé. Polonyi interpellációjára *Baross* határozottan tagadta, hogy a kivételes díjszabások

módosításába egyezett volna s általában hogy az osztrák kormányval megállapodás létesült. Ugy látszik csak alkudozások folynak, melyek még befejezve nincsenek. Azt azonban kiemelte *Baross*, hogy az alkudozások eddigi eredményében szó sem lehet akár a tarifa-jog vagy a magyar forgalmi érdekek feladásáról, s a híresztelés, mely szerint a magyar kormány kudarcot vallott volna, alaptalan. Ismételve hangsúlyozta kereskedelmi miniszterünk a magyar kormány többi tagjaival való egyetértését. *Baross* felemlítette rövid beszédében mint lényeges eredményét a bécsi alkudozásoknak, hogy a magyar gabonaneműek olcsóbb szállítása Ausztria területén a kompenzácionális egyezségben biztosítani fog. Gróf *Andrássy Manó* interpellációjára gróf *Csáky Albin* kijelenté, hogy a kormánynak határozott szándéka az *esztergomi érsek állandó székhelyét az ország fővárosába tenni át* s e végből már tárgyalásokat is folytat. A ház mindkét választ tudomásul vette.

Ujdonságok.

* **Tűz a városházán.** Nagy lőtás-futás volt ma reggel a városházán, mert a baloldali padláson tűz ütött ki. A telefont akarta megvizsgálni egy munkás, midőn e célból a padlásra ment, észrevette, hogy egyik szegletből sűrű füst tördül ki. Azonnal tüzet kiáltott s a rendőrök felsiettek a padlásra, hol csakugyan lánggal égett egy nagy csomó gaz. A tüzoltóságot is értesítették az esetről, de mire ezek megérkeztek, a rendőrök már eloltották a tüzet. A ma délután megejtendő rendőri tüzvizsgálat fogja kideríteni a tűz okát. Valószínűleg gázcsőrepedés következtében keletkezett a tűz.

* **A vármegyéről.** Hajduvármegye törvényhatósági bizottsága holnap, pénteken, a megyei székház nagy termében, rendes közgyűlést tart.

* **A „Nagyvárad Hirlap”-ban,** mely velünk egy politikai elvet szolgál (főszerkesztője *Illyés Bálint* országgyűlési képviselő), olvassuk a következő sorokat: »A debreczeni függetlenségi 48-as párt átlátván azt, hogy közlőnyét, a »Debreczen«-t, a lap kezelésében előforduló változások miatt fenntartani nagy feladat, 23 évi tapasztalat után arra határozta magát, hogy nyomda-részvénytársaságot alapított és nyomdát állított fel a végből, hogy szabadon működhessek a lap kiadása körül. A cégbejegyzés is megtörtént már. Művezetőül a derek Erdélyi Istvánt nyerték meg. Üdvözljük a debreczeni kollegát, az új nyomdát, a ki, úgy halljuk, a keresetséghen »Csokonai« nevet nyert.« (Ez tévedés, mert nyomdánk nem »Csokonai«, hanem »Debreczen« nevet nyert. Szerk.)

* **Reményi Ede** itthon. Reményi Ede, világhírű művész hazánkba, kedden este Budapestre érkezett. A művész 16 évvel ezelőtt ment el hazulról s azóta folyton idegenben bolyongott, őt világszerte szerezve dicsőséget a magyar névnek. Ilyen hosszú távollét után igazi eseményszámba megy az ő hazatérte s a főváros irodalmi és művészeti körei ünneplés fogadtatást rendeztek számára. A vonat pont kilenc órákor érkezett meg s Reményi először családja tagjainak, köztük öccsének Reményi Károly b-gyarmati főbírónak üdvözlését fogadta. Ezután a megjelentek körbe állottak s sorjába üdözlő beszédek tartottak hozzá: Komócsy József a Petőfi-társaság, Gerlóczy Károly alpolgármester az orsz. dalár-egyesület, Bartay Ede igazgató a nemzeti zenede, Fenyvessy Ferencz orsz. képviselő a zenetanárok orsz. egyesülete, Mészáros Imre a filharmoniai társulat, Csizik Károly a budai zeneakadémia, Serégi Józsa a magyar zeneiskola, Follinusz Aurél a népszínház, Rózsavölgyi Gyula a budai dalárda, Bellaagh Imre a 48-as honvédegyelet és Rényi József joghallgató az egyetemi ifjuság nevében. A művész rendkívül meg volt hatva s a szónokok közül régi ismerőseit és barátait megölelte, megcsókolta. A könnyezéstől eleinte szóhoz sem birt jutni, de ezután tösgyökeres magyarsággal megköszönte

a kitüntetés s kijelentette, hogy nemcsak kötelességből, de szíve sugallatából maradt mindig magyar és hű hazafi. Dörgő eljenzés fogadta e szavakat s erre a művész rokonai kíséretében a Hungária fogadóba hajtatott. Tegnap délután 4 órákor Reményi Ede megkoszorúzta Petőfi szobrát. Komócsy József beszédet tartott s a a budai dalárda énekelt. Reményi ma vidéki körútjára indul, melyen 36 hangversenyt ad. Budapesti egyetlen hangversenyét márczius 4-én tartja meg a fővárosi vigadó nagy termében. Ezután ismét körutra indul s csakis a nagyhelet fogja a fővárosban tölteni pihenőül rokonai és barátai körében.

* **Német alaposság.** Megszoktuk már a külföldi »tudósoktól« a legvastagabb tájékozatlanságot is hazánkat illetőleg. De a mit dr. Kirchoff hallei egyetemi tanár földrajzi könyvében Magyarországról ír, valóságos tájékozatlanságot árul el, ha ugyan nem szándékos ferdtetés. Dr. Kirchoff 500 oldalra terjedő kézikönyvében három oldalon — egy és fél lapon — foglalkozik hazánkkal. Hanem ezen mogyoróhéjba szorított leírás elolvasása után is elmondhatjuk: »adtál Uram esőt, de nincs benne áldás.« Azt írja a tudós professor: »Magyarország lakosait a nomád életre való hajlam jellemzi; a lakosok harcias kinézésűek, a mit a bajusz és a nemzeti ruha még jobban feltüntet. A hegyes vidéket nem szeretik, többnyire síkságokon, elszórt tanyákon laknak földműveléssel és baromtenyésztéssel foglalkoznak. Az emberek — die Magyaren — csak lóháton szeretnek menni; a katonaság nagyobb rész is csak lovas. Iparról, kereskedelemről, általános műveltségről szó sem lehet. Nevezetesebb városai Pozsony koronaváros után: Buda osztrák város, hol az osztrák császár néha tartózkodik. Itt van az ország főbb hivatala. Pest emelkedésben levő szép város, egyetemen. Lakosai mind németek, affektált francia műveltséggel, francia divattal. Az Alföld legnagyobb községe: Debreczen. Nagy paraszt község, alacsony nádfedele, szalmafedele házakkal, roppant széles utcákkal. Tipikus magyar nagyközség. Lakosai sertéshizlallással foglalkoznak, ötvenhatezer paraszt lakosa van. A ki Magyarországot akarja ismerni, az nézze meg Debreczen nagy vásárát és Tokajban a szüretet. Erdély — Transilvania — különálló nagyhercezség. Általában úgy tünteti fel szerző Magyarországot, mint osztrák tartományt.

* **Miniszteri rendelet.** A vallás- és közoktatásügyi min. kir. miniszter 17.472/890. szám alatt a következő rendeletet intézte valamennyi kir. tanfelügyelőséghez: Értelmelem, hogy egyes nem-magyar tannyelvű népoktatási tanintézetekben oly történelmi, illetőleg földrajzi tankönyvek és taneszközök (fali és kézi térképek, földgömbök) szolgáljanak a tanítás alapjául, melyekben a történelmi családnevek annyira eltorzított helyesírással használtak, hogy sokszor alig ismerhető fel az illető történelmi alak, kinek szerepléséről szó van. A földrajzi helynevek pedig nem a hivatalos elnevezés szerint, hanem egy-egy vidék sajátos elnevezése szerint fordulnak elő. A helyes eljárás e tekintetben az, hogy a történelmi nevek csak úgy használtassanak, a mint azokat a történelmi tudomány általában elfogadta. A földrajzi helynevek pedig vagy az állam által elfogadott hivatalos alakban legyenek írva, vagy pedig, ha az illető vidéken szokásos elnevezéssel iratnak is zárójelbe mindig kitétessek az illető helynek az állam nyelven való hivatalos neve is. Erről a tanfelügyelőséget tudomás végett oly felhívással értesítem, hogy a mennyiben tankerület valamely nem-magyar tannyelvű iskolájában ily tankönyvek és taneszközök használtak, erről az illető könyv vagy taneszköz beküldése mellett tegyen jelentést. Kelt Budapesten, 1891. évi február hó 6-án. Gróf Csáky s. k.

* **Új csillagok.** A kiel központi csillagászati állomás jelentése szerint ujabban két tizenkettedrangú csillagot fedeztek föl. Az egyiket e hó 11-én Nizzában Charlois, a másikat pedig e hó 12-én Rómában Millosevics látta meg. Mindkét csillag az oroszán tájékan van. Millosevics már régi, szorgalmas csillagász, de mint fölfedező, csak most tűnt ki.

* Felolvasási estély. A kereskedő ifjak önképző egylete tegnap sikerült felolvasási estélyt rendezett egyleti helyiségében. A dalkör több dalt adott elő oly precizitással, hogy a nagy számmal egybegyűlt közönség minden számot zajosan megtapsolt. *Lovász* János »Vis-à-vis« című elbeszélését olvasta fel. Az elbeszélést lapunk közölni fogja. Szavaltak: *Glück* Antal, ki nagy hatással adta elő »Simon Judit« című költeményt és *Louise* Elek. A közönség a legnagyobb meglepődéssel távozott.

* Lövéldöző cipész legény. Megírtuk annak idejében, hogy Kovács László cipész segéd gazdájának feleségére rálért, aztán öngyilkossági kísérletet követett el. A kórházban ápolták s ott annyira felépült, hogy ma reggel már egészségesen bocsátották ki. A II. ker. kapitányság Kovács Lászlót ma átadta az ügyészségnek.

* Mennyi a konsortium jövedelme? Az ötszörös bizottság a városi tanácshoz jelentést adott be a február 1-től február 15-ig befolyt jövedelekről. Eszerint 1-15-ig befolyt 2162 frt 52 kr. Ebből levonott jutalékok és jutalomjátéki díjak tevében 774 frt 29 kr; maradt 1393 frt 23 kr s ehhez számították a 447 frt 10 kr berletpénz is. Így a *tiszta bevétel* tizenöt napról 1840 frt 33 krt tesz ki.

* A nóniusok tenyésztése. A gazdasági bizottság tegnap d. u. tárgyalta a gazdasági bizottság több tekintélyes tagja által beadott azon javaslatot, mely szerint a nónius csikók tenyésztésére évenként elköltött 11.000 forintot sokalják. E nagy kiadás ellenében nem kapnak mást, mint évenként 40 drb. nóniust. Javasolják tehát, hogy a nónius csikók tenyésztését szüntessék be, helyette a régibb fajta spanyol lovak tenyésztését kultiválják. A gazdasági bizottság még nem látja idején valónak a nóniusok beszüntetését, mivel még eddig meg sem győződhetek a hasznáról, mert 4 év óta még nem jutottak odáig, hogy a nóniusokat eladásra tenyészthessék, pedig a hasznuk így mutatkozik. Azonban azt helyesnek látja a bizottság, hogy a tenyésztés egy negyedrészen ezután a régibb fajta spanyol lovakra szorítkozzék s a nóniusok csak háromnegyedrészt képezzék a tenyész-mennyiségnek.

* Dalestély. A debreczeni »munkás dalegylet« 1891. év február hó 28-án, szombaton a »Margit« fűdő dísztermében saját pénztári alapja javára Kis Pista zenekara közreműködésével táncszalag egybekötve dalestélyt rendez. Kubacska István egyleti karnagy vezetése mellett, a következő műsorról: 1. »Szózat«, 2. »Nepdala«, Papp Dezsőtől. 3. »Dalünnepen«, Thernőtől. 4. »Nepdala«, Lányitól. 5. »Király induló«, Hubertől. Belépti díj személyenként 50 kr. Kezdeté 8 fel orakor. Egyleti-, alapító- és pártoló tagok szabadjegyeiket használhatják. A szabadjegy 2 személyre érvényes. Felfizetések köszönettel vetetnek s hírlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók: Mihályi István ur gyógyszerárban, a városházával szemben, Zech József urnai a »Rózsabokor«-hoz címzett vendéglőben (Kis-uj-utca), Kovács József ur szabó üzletében (Teleky-utca).

* Tolvaj majorosné. *Ferenczy* Elek főszolgabírónak nem régiben a házmesterét és a hajdúját tartóztatta le lopás miatt a rendőrség, ma reggel pedig a majorosnéja került hasonló sorsa. *Kovácsné*, gazdájának Széchenyi-utca végén levő majorjából minden reggel piacra vitt egy-egy bádog tejet s az árát elvette magának. Ma rájöttek a csalásra s Kovácsné-t a II. ker. kapitányság letartóztatta.

* Gászjelentés. Főrián János elhunytáról miről már tegnap említést tettünk, a család a következő gászjelentést adta ki: Mely fájdalommal jettünk a legjobbj ferj, testvér, jó rokon és hű barátunk néhai FŐRIÁN JÁNOSNAK folyó hó 17 kén, déli 12 órakor, életének 54-dik, boldog házasságának 24-dik évében történt váratlan elhunytát. A megboldogult kedves halottunk hiült tetemei folyó hó 19-én délután 1/3 órakor, mester-utcai 1375-ik számú háztól, az ev. ref. gyászszertás szerint, a nagytemplomban tartandó rövid ima után, fognak a hatvan-utcai temetőben örök nyugalomra tetetni. Mely végtisztességtételre összes rokonainkat, barátainkat és ismerőseinket bánatos

szívvvel meghívjuk. Debreczen, 1891. február 18. Özv. Főrián Jánosné, szül. Antal Róza; anyósa: Antal Gáborné, szül. Bodnár Julianna; sógorai: Bán József, nejével Antal Emmával; és gyermekökkel: Antal Imre, nejével Bihari Erzsébettel; és gyermekökkel. Testvérei Főrián Terézia, férjével Nagy Sándorral; Főrián Karolina, férjével Lux Imrével és gyermekeikkel; Főrián Erzsébet, férjével Tömör Józseffel és gyermekeivel; Főrián Julianna és Mária és a többi rokonok nevében is.

* Megették a farkasok. Az erdő alatt egy ember és egy szamar testhulladékait találták meg. Kétségtelen, hogy farkasok szagatták szét mindakettőt.

* Eladó homokterületek bejelentése. A kereskedelmi miniszter a következő felhívást teszi közzé: Mind sűrűbben jelentkeznek a földmívelésügyi miniszteriumban olyan kérelmezők és tudakozódók, a kik nagyobb kiterjedésű homokterületeket szőlővel betelepíteni szándékoznak, felvilágosítást kívánnak az iránt, hogy hol vehetnének ily homokterületeket, s kikhez forduljanak az adásvévi feltételekre nézve szerzendő tájékozas végett? Hogy e tudakozódók a szükséges felvilágosítások megadása mellett közvetlenül az eladók-kal érintkezésbe lépessenek, felhívtnak azok a birtokosok, a kiknek tulajdonában, — különösen oly vidékeken, a hol a szőlőmívelés eddig meg volt honosodva — nagyobb kiterjedésű, vagy összefüggő eladó immunis homokterületek vannak, hogy jelentsék be minél előbb a földmívelésügyi miniszteriumhoz, hogy hol és minő terefgatu homokterületeket bírnak és azokat mi áron és minő feltételek mellett hajlandók eladni? A tudakozódóknak csak oly területek ajánltnak, a melyek talaja a felszínen legalább 75—80 cmtnyi mélységű és immunis homokréteggel bír. A bejelentőknek tehát ki kell mutatni: hogy az eladásra felajánlandó területeiken mily mélységű a homokréteg és hogy megvizsgáltatott-e már az illető terület homoktalaja a földmívelésügyi miniszterium mult évi 26.000. számú rendelete értelmében az immunitásra, vagyis a filloxerának ellenálló képességére nézve? Ha az illető területek e tekintetben még nem vizsgáltattak meg, a bejelentők kérhetik e vizsgálatnak az említett rendelet értelmében való megejtését, esetleg, ha a kerület egyébként alkalmasnak találtatnék, annak megvizsgálása hivatalból is eszközölhető. A jelen felhívás alapján bekívánt adatokról szóló beadványok *bélyegmentesek*.

* Ló-hamisítás. Az arkanzasi lótolvajok sajátos módon teszik fölismerhetetlenné a lopott lovakat s csak a véletlen vezett nyomára ezen különös »iparágnak«. A tolvajbánda tagjai közt véres verekedés támadt s orvost kellett hivatni a sebesültekhez. Ez azonban ugy látszik nagyon rosszkor jött, mert éppen azzal foglalkoztak, hogy egy lovat »megfehérsenek«, t. i. kengőzökkel »kezeljék« miközben az állat egy guttapercha takaróval volt betakarva. Egy asszony, ki e szert fölledezte és saját haján próbálta meg, ügyelt fel e műveletre. S tényleg ez eljárással akármelyik fekete, vagy pej lóbol olyan szürkét lehet csinálni, hogy ha a tolvajok még a ló serényét és farkát is megkuritják, a gazdája se ismer rá.

* Jövedőlő érsek. A tizenkettedik században egy Malachia nevű érsek, egyházi könyvet írt, mely különben meglehetősen jelentéktelen, de megis arról nevezetes, hogy Malachia sorra megjövendölte a benne a jövendő pápákat, nem ugyan névszerint, de mindazonáltal jellemük, sorsuk vagy lelkületük szerint, Malachia szerint a jövendő pápát »ignis ardeus« jelszó fogja jellemezni. De, hát kicsoda ez a »forró tűz«? A vatikán bölcsei azt süttötték ki, hogy ez a pap senki más, mint a domokos rendbeli Zigliara bibornok, kinek czimerén egy kutya látható, mely egő faklyát tart szájában; de másrészt itt van Hohenlohe bibornok is, kinek német neve magyarra fordítva annyit tesz: magas láng, lobogó tűz. — Egyébiránt a Vatikánban mindig kitaláltak valamit, a mivel bebizonyították, hogy Malachia nem tévedett jövendölésében. Így IX. Piusz ezekkel a szavakkal jellemezte: »Cruce de

cruce« és szükségtelen mondanunk, hogy ez a pápa boldogtalan volt és sokat szenvedett. VII. Piusra azt mondta a jövendölés: »Aquila rapax« és Bonaparte bebizonyította, hogy a jövendölő igazat mondott. VI. Piusz ezekkel a szavakkal jellemezte: »Peregrinus apostolicus« és egy pápa sem utazott annyit mint ő; azonkívül Rómából való száműzetése is igazat ad Malachianak. A jelenlegi pápáról, XIII. Leóról azt mondta: »L u m e n i n e v e l o.« és miután XIII. Leó czimerében üstökös van, a jövendölés ezuttal is bevált.

* Az a derdiedasz. Hogy a német szók nemének megtanulásához kevés egy emberi élet, az régi dolog. Nem hiába remeg annyi magyar fiu a derdiedasztól, melyben a lámpával sem találni logikát. A nap nőnemű, a hold himnemű, a mennyország semleges; az asszony nőnemű ugyan, de a nő neutrális nemű, valamint a gyermek is; a reggel himnemű, az éj semleges és végtelenig lehetne folytatni ezeket a példákat. Az a furcsa, hogy vannak szók a német nyelvben, melyeknek maguk a németek sem tudják a nemét. Ilyen a »menuet« szó. A Berliner Tageblatt, mely *himneműnek* tartja, pályázatot hirdet ki annak megoldására, mily nemű e szó. *Heyse* idegen-szók-tárában ez olvasható: »Menuet fem., tulajdonképen masc.« Vosz »Tánc« és Czerwinski »Tánczművészet« című könyvében nőnemű. Mozin Dictionnaire-jében »neutr.« a jelzője; a német-francia szótárakban himnemű, a francia-német részben pedig nőnemű.

* Lapunk mai számához mellékelve veszik olvasóink Paczelt Janos gazdasági-, konyhakertészeti- és virágkereskedés gazdag és választékos tartalmu árjegyzékét, melyet ajánlunk t. olvasóink pártoló figyelmébe.

Figaró mulat.

Midőn a farsang már az utolsó lehelte, Figaró kedélyesen kacagott fel.

— Ezután jön még a java!

Mert a mi farsangunk annyira ragaszkodik hozzánk, hogy nem imponál neki sem a kormányparti bál, sem a cigánybál, ő még itt marad, hogy megmentse a jóhírnevét.

És e nagyfontosságú tiszta a Figaró kezébe van letéve. Mert hogy sikerülnie fog Figarónak, arról erős bizonyítékot ad mozgékonyasága, kedélyessége nemcsak aboltjában, de a társaságban is, hol nem kell ugyan haját és szakállat vágni, de annál inkább kell szóval visszavágni egy-egy nem tetszetős megjegyzésre. Szóval Figaró a társaság embere, az volt mindég.

Vajjon van-e olyan spanyol novella, melyből kihagyta volna a szerző a kedélyes, ügyes Figarót, ki kedvesének ablaka alatt esengő hangon éneklé a romanzerókat, pengetvén a gitárja hurjait. A szerelmi kalandokban de sokszor része van ám Figarónk; a hőst ő vezeti el kedvesének ablakához, ő eszeli ki találkozás módját, szóval ő a szerelmesek kalauza a legtöbb olasz regényben. Baumarchas volt mégis legügyesebb rajzolójuk, mert Figarójában oly nymbuszt vont a fejük fölé, mely örök és maradandó.

És e nymbusz mindennap növekedik, a mig a kedély a fodrász-boltokból ki nem hal. Szinte mi újságírók is kezdünk feltékenykedni rájuk, mert ők szeretnek az »eleven ujság« czimvel kérkedni. Ha az ember belép a fodrász-boltba, alig ül le, Figaró utánozhatatlan lábjátékkal, édes mosolylyal kedveskedik neki:

— Majd elmondom a legfrissebb újságot.

És elmondja. Kibeszéli a lap legérdekesebb híreit — de nem baj, még örülnünk kell neki, mert ha nem volna mit, nem beszélhének ki semmit.

Ha most a fodrász-boltokba bekerül az ember, az első szó, a mi a fülét megüti: *bál*. Aztán minden harmadik szó után megint előkerül a bál és ez így megy reggeltől-estig, mert *bál* lesz. Figaró mulatni akar!

Jövő hó elsején virad fel az a nap, melyen Figaró megmutatja, hogy kell mulatni — bár utolsóinak érkezett a farsangra, ületve biszorult abból, nem busul ő azért, mert régi mondás már az, hogy: vége jó, mind-n jó.

(—sz.)

* **Husarak** megállapítva s bejelentve 1891. február 18-tól 25-ig 36 kr Kovács Jánosnál csapó n. 327. sz. a., 38 kr. Rác Györgynél Csapó u. 587 sz. a., Bencze Józsefnél Arok u. 687 sz. a. 40. kr. A társaságnál Mester u. 3655., csapó u. 240—367., Könyök u. 574., kut u. 2323. sz. a., 42 kr. Ungvári Andrásnál piacz 1-ső székben, czeg-léd u. 55 sz. a., dedó u. 125., mester u. 1113. sz. a. Tanító u. 1392 sz. a. 44. kr. Kovács Jánosnál a hentes székben a társaság 18 székében, valamint a 3 izr. mészárszékben a piaczon. — Debreczen, 1891. február 17. *Debreczen szab. kir. város rendőr-főkapitánysága.*

* **Piaczi árak** A Debreczenben 1891 február 17-én tartott heti vásárról

1 mm. Buza	7.80	7.60	7.00
1 » Ketszeres	7.00	6.80	6.60
1 » Rozs	6.60	6.50	6.40
1 » Árpa	6.80	6.70	6.60
1 » Zab	7.00	6.90	6.80
1 » Tengeri	6.50	6.40	6.30
1 » Köles	6.00	5.90	5.80
1 zsák burgonya		1.60	
100 kiló Szalonna	44.00	43.00	42.00
100 » Háj	48.00	46.50	44.00

Irodalom és művészet.

Félmillió a delfi ásatásokra. A francia képviselőház 341 szavazattal 51 ellen elfogadta a javasolt 500.000 franknyi hitelt a delfi ásatásokra. *Bourgeois* miniszter támogatta a javaslatot, utalva arra, hogy Franciaországnak tudományos és politikai érdeke ezen munkálat folytatása, mely Franciaországra nézve dicsőségteljes lesz.

Színház.

— Febr. 18. —

Hentallerné Pauli Mariska.

Már a múlt hónapban örömmel vettük azon hírt, hogy *Hentallerné Pauli Mariska asszony*, a szegedi színbaz primadonnája, a legkiválóbb magyar primadonnák egyike, vendégszerepelt nálunk. A mi késétt, nem maradt el, — a kedves művésznő tegnap megkezdte vendégszerepelt a „*Szegény Jonathan*” operette Molly szerepében.

Az ötös bizottságnak nagyon szerencsés gondolata volt, midőn H. Pauli Mariska asszonyt vendégszereplesre megnyerte. Dacára annak, hogy a kiváló művésznő pályájának ugyszólván még csak küszöbén van, már is kimondhatjuk, hogy ő a magyar színház, a magyar művészetnek hivatott papnője, kire igen szép jövő vár.

Kedves megjelenése, tisztán csengő organuma, már első látásra, hallásra lebilincsel. Midőn a színpadra lépett, a szép számu közönség rokonszenvesen fogadta s a zene-karból díszes virágokréta nyújtottak föl neki. Hangja nem erős s nem nagy terjedelmű ugyan, hanem kedves, hajlekony s behizelgő, melyet alkalmazni minden arnyalathban tud. Cadenciái tiszták, hajlekonyak, skálái gyöngyszerűen gördülékenyek, staccatái meglepők; szóval meglátszik rajta a hatalmas iskola, édes atyjának: *Pauli Richardnak* a keze. A második felvonás coupletjével s a »hazi zenekar« duettel nagy hatást ért el, s ez utóbbit háromszor kellett ismételnie.

Játéka, mozdulatai elevenek, azok közé tartozik, a kikre azt szokták mondani, hogy rátermettek a színpadra. Megjelenésében, játékában nincsen semmi affektáció, a természetesség bája ömlik el rajta. Ez teszi olyan kedvessé, hogy alig győzünk betelni látásával. Érdekel várjuk további föllépteit.

Szilasi Irén (Hariette), eltekintve az első románczról, melyet elsietett, megállta helyét, — elődjét azonban nem tudta ellefedtetni.

A többi szerepek a régi jó kezekben voltak. **T—r.**

A jutalomjátékok gyorsan követik egymást. *Szilasi Irénnek* szombaton lesz a jutalom-játéka, mely alkalommal az »*Eleven ördög*« cz. operette kerül színre. Az igyekvő énekesnő jutalom-játékát ajánljuk a közönség figyelmébe.

CSARNOK.

VIRADÓRA.

— Elbeszélés. —

Irta: **Kovács István.**

(Folyt. és vége.)

A falu hir-harangjainak, Kádárnének és Szilinének jó napjuk volt, Volt mit megbeszélniök; alig győzte nyelvük a sok újságot leperegni.

Összedugják fejüket; Sziliné megfogja Kádárné kezét, közelebb hajlik hozzá s szeme közé nézve, mintha ezzel is erősíteni akarná szavait, sugja oda a nagy titkot.

— Virradóra megölték Biró Julist.

— Meg biz azt.

— Hát tudja komám asszony is?

— Most jövök a község-házától; láttam is a lelket talpig vasban.

— Csakugyan Szalkai András volna a gyilkos?

— El sem tagadhatná. Gazdag Gyuri tetten kapta, ő fogta el is, mert épen ott volt Biró Julisnál megmondani, hogy be vannak fogva a lovak, indulhatnak a vásárra.

— A szegény Tercsi mit szól hozzá?

— Nem szól az semmit a jámbor, mert nem tud. Az országuton találta meg Balogh szomszéd az éjszaka halva.

— Ugyan?! Nem jó fát tett az az András a tüzre.

— Ugy van a'. Bizonyosan nem tudta tovább nézni annak az embernek a csalfaságát; — hiszen tudja az egész falu, hogy Biró Julist csákányos fertegetegben is felkereste. Haza indult szegény Tercsi a szüleihez a szomszomszéd faluba, az uton elgyőrtte a nagy hideg; — kriminális idő volt az éjszaka, az öreg Bencze bácsi sem emlékezik hozzá hasonlóra, pedig ő maga egy kalendáriom. Most aztán eljöttek Szabó uraimék a leányok temetésére, — Andrást pedig viszik a városba, azt se tudja, hogy hová temetik a feleségét; ha kiszabadul valamikor, meg sem leli sírját.

*

Egy orvos barátommal Zsolnára utaztam a múlt télen. A hófúvások miatt egy napig illaván vesztegeltünk s hogy némi szórakozást szerezzünk magunknak, meglátogattuk a fegyházat.

Vasárnap volt, a fegyenczek isteni tisztelet hallgatására a kápolnában voltak összegyűlve.

— Minden fegyencz itt van? — kérdém az igazgatótól.

— Egynek a kivételével. Az az egy magán zárkában van, mert ezen a napon követte el a gyilkosságot, miért életfogytiglani fegyházat kapott.

Kérésünkre az igazgató maga kalauzolt egy hosszú folyósó végén levő egyes börtönhöz. Az ajtó feltárlása után egy deresedni kezdő, magas, sovány embert láttunk magunk előtt.

— Hogy hívják? kérdé tőle barátom.

— Szalkai András . . .

— Miért van fogva?

— Megöltém a feleségemet.

— Nem mond igazat — vágott közbe az igazgató — Egy másik asszonyt ölt meg. A részleteket maga el fogja mondani, csak kérdezze doktor ur.

Elmondta, nem kellett kérdezni, ugy a mint leírtam.

Mikor bevégezte beszédjét, könyörgő hangon fordult barátom felé:

— Csakugyan doktor a tekintetes ur?

— Az vagyok. Van valami kérése talán?

— Igen, megkövetem alásan, mondja meg nekem, hogy sokáig élek-e még, mert nem szeretnék még meghalni.

— Annyira megtetszett az itteni élet?

— Hej, nem azért tekintetes uram, hogy nem szenvedek e földön eléggé meg, de nem azért a . . .

Itt összeránczolta szemöldökét, szeméből haragos tekintet lövelt reánk, görnyedt alakja egészen kiegyenesedett.

Ilyennek képzeltem én mindig egy harmia vezért.

— Hát kiért? kérdém tőle, hogy szólásra birjam.

Hogy megváltozott egyszerre!

Ingujával letörölte a szeméből kiesordult könnyet s kezébe temetve arcát, zokogástól alig lehetett szavát megérteni:

— A feleségemért, az én jó feleségemért, tekintetes uram! . . .

A lelkiismeretted büntetett téged igazán meg, Szalkai András!

Közgazdaság.

Világposta congressus. Ez év május havában Bécsben nemzetközi postacongressus tartatik. A congressus céljaira az osztrák budgetben 200,000 frtot vettek föl. A legtöbb állam képviselve lesz a congressuson és közel 150 delegátat számítanak. Jelen lesz a congressuson dr. Stephan német postaügyi államtitkár is. A mi az idej congressusnak kiváló érdekét kölcsönöz az, hogy reménylik, miképen világpostaegylethez fognak csatlakozni azok az államok is, a melyek eddig nem tartoznak oda. Ilyen államok első sorban China, továbbá az ausztráliai gyarmatok, az Oranje-állam és Transvaal. A congressus az osztrák kereskedelmi miniszter, Bacquehem márki fogja megnyitni.

* Reexpedicionális kedvezmények

A nyiregyházai termény- és áruaktár részvénytársaságnak nyiregyházai állomással sinösszeállított álló közraktárában vasuton érkezés és onnan továbbittandó gabona liszt, hüvelyesek, olajmagvak, olajpogácsa és olajpogácsaliszit küldeményekre nézve az osztrák-magyar monarchia tárházaiban betárolt és onnan reexpedicionális küldemények kezelésére és elszámolására 1889. február 1-től érvényes határozmányok fentartása mellett e hó 15-ike óta reexpedicio kedvezménye, vagyis az eredeti feladási állomástól a végleges rendeltetési állomásig fennálló közvetlen díjtétel alkalmazása a m. k. államvasutak állomásainak egymásközt való forgalmában mindama viszonylatokban, melyek forgalma a fennálló irányítási szabályok értelmében Nyiregyházán át megy, az alábbi feltételek mellett engedélyeztetik: A reexpedicio kedvezménye csak akkor nyer alkalmazást, ha az illető küldemények a nyiregyházai termény- és áruaktárra címek és ez által a betárolás napjától számítandó 7 hónapon belül továbbítás céljából újból feladtnak. Meg van azonban engedve a fuvarleveleken azon czéget is megnevezni, mely tulajdonos, illetőleg közvetítő gyanánt szerepel. A közvetlen díjtételeken kívül 100 klgknt 15 reexpedicionális illeték is számítottatik. A reexpedicionális kedvezményből kizárva a küldemények, melyek utirányelőírással ellátott fuvarlevelekkel adatnak fel. A reexpedicio kedvezménye mindjárt a küldeményeknek a közraktárból való továbbítása alkalmával kiállított rovatlap kivonatok alapján, melyeknek a közraktári gondnokság azon írásbeli megkeresésével kell ellátva lenniök, hogy a küldemények a közvetlen díjtételek alkalmazása mellett továbbittassanak. Egyebekben a küldeményeknek betárolására, valamint a reexpedicionális kedvezmény alkalmazására és a szállítási díjak kiegyenlítésére nézve a tárházakban betárolt és ott reexpedialt küldemények kezelésére és elszámolására vonatkozó 1889. február 1-től érvényes fentidezett határozmányok mérvadóak.

Tűzálló tető és fal-vakolás.

Hogy György New-Yorkban a következő vakolási eljárást ajánlja, melylyel még a falakat is tűzállókká lehet tenni. Pléh táblákba egymáshoz közel 15x20 mm. nagy lyukak vágatnak, úgy, hogy az ellenkező oldalon a pléh részek kiállnak és kissé kikukorodnak. Az ilyen

pléheket aztán meg kell erősíteni a bevakolható falra és aztán úgy hányni rá a vakolatot, mely az átlukasztott és sok kunkorodással ellátott pléhez kitünően tartja magát. Az ilyen vakolat igen kevésbé érzékeny az idő viszontagságaival szemben, nem hull le és nagyon óvja az épületet tűzveszély ellen. A vakolat így sokkal jobban megragad, mint a szokásos léczek vagy nád felszegezésénél és kevesebb mészre is van szükség. Az Egyesült Államokban sok százezer négyszög méter ilyen vakolás van, és azt állítják, hogy az tűzállóvá teszi a falfalakat. Fontos ezen találmány abban a tekintetben is, hogy a pléhgártást nagyra növeszti.

Kőbányai sorsértéslet.

A sorsértéskereskedelmi csarnok jelentése.

— febr. 17.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgon felüli súlyban) 45.—46.— 2. Öreg közép (páronként 300—400 klg. súlyban) ———— 3. Fialat nehéz (páronként 320. klgon felüli súlyban) ———— 4. Fialat közép (páronként 251—320 klg. súlyban) 47.—47.1/2, 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgig terjedő súlyban) 46.—47.— II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 klgon felüli súlyban) ———— 7. Közép (páronként 220—210 klg. súlyban) 45.—46.— 8. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő súlyban) 44.—45.— III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 klgon felüli súlyban) 45.—46.— 10. Közép (páronként 220—260 klg. súlyban) 45.—46.— 11. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő súlyban) 44.—45.00 Sertés létszám: 1891. febr. 10. napján volt készlet 87.134 darab. A hizott sertés útleírnyzata: Az üzlet változatlan. Nevelni való sertés malacz (4—11 hónapos korban) — Felhajtás

HENTALLERNÉ PAULI MARISKA asszonynak, a szegedi színház első énekes művésznőjének vendégfellepte.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Csütörtökön, 1891. február hó 19-én.

A suhancz.**SZEMÉLYEK:**

Özveg Meunierné — — — Locsarekné.
Eliz,) unokái — — — Szilassi I.
Józsi,) — — — **Hentallerné P. M.**
Bizot, ezek gyámja — — — Andorfi.
Morin tábornok — — — Kiss F.
Emil, fia — — — — — Karacs.
Morin báróné, a táb. sógornője Vertán A.
Durand, fűszeres — — — Püspöki.
Rendőrtiszt — — — — — Mátrai J.
Szolga a tábornoknál — — — Némethi.
Dajka a báróné szolgálatában Abrányi.
Egy utczagyerek — — — Dernoí.
Nácsi — — — — — Sulinka M.
Groom, Emil szolgálatában — Hegyessi.

Holnap, pénteken, 1891. február hó 20-án, páratlan bérletben.

Hentallerné Pauli Mariska

asszonynak harmadik és utolsó vendégjátékául:

NÁNI.

Eredeti népszínmű 3 felvonásban.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**Kadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő és**Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.**Szabadkézből eladó.**

1. A h.-sámsoni határban egy 400 holdas, jó gazdasági épületekkel ellátott földbirtok.

2. A sámsoni kertben egy 6¹/₂, nyilas szőlőskert.

3. Helyben csapó-utczai 359. számú ház, melynek alsó telke Nyomatató-utczára nyulik és külön házépítésre is igen alkalmas, magában is eladó.

4. Ugyanezen ház 3¹/₂, nyilas ondódi földje tanyával ellátva külön is eladó.

5. A fancsikai erdőrészen a látóhegynél egy 16 boglyás kaszálló.

Értekezhetni Csapó-utczán 359. sz. háznál.

(Alkusz kizárva.)

Kiadó lakások.A nap-utca 2500 szám alatt levő ház, május 1-től több évre **kiadó**, esetleg kedvező feltételek mellett **eladó**. Értekezhetni felölő czepléd-utczá 48. sz. alatt a tulajdonossal.**Meghívás.****A DEBRECZENI IPAR- és KERESKEDELMI BANK****XXIV-ik****ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT**

1891. február 22-ik napján d. e. 10 órakor tartandja Debreczenben, az intézet saját helyiségeiben,

melyre a t. cz. részvényesek ezennel meghivatnak, oly figyelmeztetéssel, hogy az alapszabályok 23-ik cikkének rendelete szerint, részvényeiket a közgyűlés előtt 5 nappal az intézet pénztáránál le kell tenniök.

TÁRGYSOROZAT:

1) Igazgatósági jelentés az 1890-ik évi üzletről.

2) Az 1890. évi számadások és mérleg és ezzel kapcsolatban a felügyelő bizottsági jelentés előterjesztése után a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása feletti intézkedés, végre az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása vagy megtagadása feletti határozat.

3) Az alapszabályok 34. cikke értelmében a kilépő két igazgatósági tag helyének három évre leendő betöltése.

Az évi jelentés és mérleg a közgyűlést megelőző 8 nap a alatt bank helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Kelt Debreczenben, 1891 január 31-én tartott ülésünkből.

Az igazgatóság.

A „DEBRÉCZEN” NYOMDA RÉSZV. TÁRSASÁG

NYOMDÁJA

(Nagy-uj utca 1702. sz. Konrád-házban)

teljes új berendezéssel,

elvállal mindennemű nyomtatványokat u. m. folyóiratok, számlák, körlevelek, gyászjelentések, bál- és lakadalmi meghívókat és tánczrendelket,

a legizoltesebb kivitelben és jutányos árak mellett.

▶ Vidéki megrendelések **Erdélyi István** nyomdai művezető nevére címzendők. ▶

▶ Új vállalatunkat, hol északkelet-Magyarország legregőbb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRÉCZEN”

is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába.

▶ **Bírósági nyomtatványok készletben vannak.** ▶

Nyomatott a „Debrecezen” nyomda részvénytársaság nyomdájában. 1891.